

Συχνότητες και μετασχηματισμοί

**Μερικές ύστερες σκέψεις γύρω από το έργο της Μπίας Ντάβου,
του Παντελή Ξαγοράρη, της Ταυβα Auerbach και του Peter Roehr**

**Συζήτηση ανάμεσα στην Τίνα Πανδή, την Έλενα Παπαδοπούλου,
στον Σταμάτη Σχιζάκη και στην Κλέα Χαρίτου**

Goethe-Institut Athen (Φουαγιέ), Ομήρου 14-16, Αθήνα
Τετάρτη 11 Μαΐου 2022, 18:00

Με αφορμή την έκθεση [Συχνότητες I](#) που εγκαινιάστηκε πρόσφατα στο Radio Athènes και στον χώρο τέχνης Μελάς Μαρτίνο, τέσσερις ιστορικοί τέχνης καταθέτουν τις σκέψεις τους για το έργο που μας κληροδότησαν η Μπία Ντάβου, ο Παντελής Ξαγοράρης και ο [Peter Roehr](#), αλλά και τη σχέση τους με σύγχρονους καλλιτέχνες όπως η Ταυβα Auerbach.

Η **Τίνα Πανδή** είναι ιστορικός τέχνης και επιμελήτρια. Είναι διδάκτωρ Ιστορίας της Τέχνης του Université Paris Nanterre. Η διδακτορική της διατριβή επικεντρώνεται στις προσεγγίσεις της έννοιας του συστήματος στην καλλιτεχνική πρακτική και ειδικότερα στο μέσο του σχεδίου κατά την περίοδο 1965-1975. Από το 2006 έως σήμερα εργάζεται ως Επιμελήτρια στο Τμήμα Ζωγραφικής και Τρισδιάστατων έργων του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Έχει επιμεληθεί και συνεπιμεληθεί πολυάριθμες αναδρομικές, μονογραφικές και ομαδικές εκθέσεις, όπως: *Μπία Ντάβου. Αναδρομική* (2008), *Νίκος Κεσσαυλής. Από την ύλη στην εικόνα* (2007), *Χρόνης Μπότσογλου. Αναδρομική* (2010), *Δημήτρης Αληθειός. Αναδρομική* (2013), *Νίνα Παπακωνστατίνου. Αντί γραφής* (2011), *Αυτό είναι ένα ποίημα. Ομάδα οπτικής ποίησης 1981-2011* (2011), *PLEXUS. Πέτρος Μώρης-Μπία Ντάβου-Έφη Σπύρου* (2015), *Σε ευεστώτα χρόνο* (2007), *Εκ νέου. Μια νέα γενιά Ελλήνων καλλιτεχνών* (2014), *Unpacking My Library* (2018). Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα τις καλλιτεχνικές και θεσμικές ζυμώσεις γύρω από την ίδρυση ενός Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στην Ελλάδα, ενώ το 2021 εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας για τη διδασκαλία του μαθήματος των επιμελητικών πρακτικών. Κείμενά της έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή περιοδικά και πολυάριθμους καταλόγους, ενώ έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια και δημόσια προγράμματα (documenta 14, Tate Intensive, CIHA, AAH, UNESCO, Εταιρία Ελλήνων Ιστορικών Τέχνης, AICA Ελλάς, Athens Art Book Fair, 3 137 κ.ά.). Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Η **Έλενα Παπαδοπούλου** είναι επιμελήτρια και ιδρύτρια του Radio Athènes, ενός ινστιτούτου για την προώθηση της σύγχρονης εικαστικής κουλτούρας. Έλαβε το μεταπτυχιακό της στην Ιστορία της Τέχνης από το Courtauld Institute of Art, Λονδίνο. Έχει οργανώσει δεκάδες ατομικές και θεματικές εκθέσεις, ανάμεσα στις οποίες: *Spring Collection* στο Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, *Η επιστροφή με τους Walead Beshty, Liz Deschenes, Nathan Hylden και Markus Amm, Liz Deschenes & Charlotte Posenenske, Μεσοδιάστημα* (συνεπιμέλεια με τη Μάγια Τούντα) στο Goethe-Institut Athen. Ακόμη την έκθεση *Πάντοτε ξεκινά με μια συζήτηση: Wols - Eileen Quinlan* στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Είναι η συντάκτρια του ομώνυμου καταλόγου που διανέμεται από το MIT Press. Συνδιοργάνωσε με τον Thomas Boutoux και το Goethe-Institut το διαδικτυακό αρχείο All: Collected Voices (www.all-collected-voices.org), που σχεδιάστηκε από τον David

Reinfurt, με τον οποίο έχει συνεργαστεί και για τους δύο ιστότοπους του Radio Athènes (www.radioathenes.org και www.radioathenes.tv), οι οποίοι αποτελούν και αυτόνομα πρότζεκτ. Πρόσφατα ανέλαβε μαζί με τον Ανδρέα Μελά την εκπροσώπηση του αρχείου της Μπίας Ντάβου και του Παντελή Ξαγοράρη, δύο σημαντικών ιστορικών καλλιτεχνών.

Ο **Σταμάτης Σχιζάκης** είναι ιστορικός τέχνης και επιμελητής. Σπούδασε Ιστορία και Θεωρία Τέχνης και Φωτογραφίας στο πανεπιστήμιο του Derby και Ιστορία Τέχνης στο Goldsmiths College. Από το 2005 εργάζεται στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ως Επιμελητής Φωτογραφίας & Νέων Μέσων. Μεταξύ άλλων, έχει επιμεληθεί τις εκθέσεις: *Μπία Ντάβου. Αναδρομική* (2008, συνεπιμέλεια με την Τίνα Πανδή), *Γιώργος Δρίβας (un)documented* (2009), *Μαριάννα Στραπατσάκη, Άδελφοι τόποι-Απέραντο Λευκό* (2011), *Ρένα Παπασπύρου, Φωτοτυπίες απευθείας απ' την ύλη, 1980-1981* (2011), *Άγγελος Πλέσσας, Σχολή Μουσικής Ιδρύματος Αυτζελο* (2011), *Γιώργος Ξένος, Πορεία Νο 163 & Χίλιες εικόνες* (2012), *Φοίβη Γιαννίση, TETTIE* (2012), *Δημήτρης Αληθεινός. Αναδρομική* (2013, συνεπιμέλεια με την Τίνα Πανδή), *PLEXUS Πέτρος Μώρης-Μπία Ντάβου-Έφη Σπύρου* (2015, συνεπιμέλεια με την Τίνα Πανδή), τα προγράμματα προβολών *Wonder Women* (2010), *Secret Journeys* (2011) στο ΕΜΣΤ, καθώς και το πρόγραμμα *Terrhistories-Greece* στο πλαίσιο του 26ου φεστιβάλ *Instants Video* στη Μασσαλία. Από το 2015 είναι υποψήφιος διδάκτορας του University of Sunderland ερευνώντας την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στην τέχνη στην Ελλάδα, ενώ από το 2017 πραγματοποιεί την *Πρώτη, τελευταία και παντοτινή μπιενάλε του Ψηλορείτη*.

Η **Κλέα Χαρίτου** σπούδασε Ελληνική Φιλολογία στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στη συνέχεια πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές Ιστορίας της Τέχνης και Επιμέλειας Εκθέσεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και στο Πανεπιστήμιο Rennes2 Bretagne της Γαλλίας. Είναι κάτοχος διδακτορικού τίτλου στην Ιστορία της Τέχνης από την Α.Σ.Κ.Τ., με τίτλο διατριβής «Η σχέση μεταξύ Λόγου και έργου τέχνης στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1970. Από τον κώδικα στον μύθο». Έχει εργαστεί ως βοηθός επιμέλειας για την documenta 14 και υπάρξει μέλος της ομάδας επιμέλειας της Kunsthalle Athena. Έχει συνεργαστεί σε διάφορα πρότζεκτ με διεθνείς και Έλληνες καλλιτέχνες, τόσο για την παραγωγή νέων έργων όσο και τη θεωρητική και ιστορική τεκμηρίωση της δουλειάς τους. Παράλληλα έχει ασχοληθεί επισταμένως με τη δημιουργία και οργάνωση καλλιτεχνικών αρχείων και catalogue raisonné. Ανά τα χρόνια, έχει επιμεληθεί και γράψει για περιοδικές και μη εκδόσεις και καταλόγους εκθέσεων, ενώ έχει υπάρξει συντάκτρια σε περιοδικά τέχνης όπως το *Artforum International* και το *South as a State of Mind*. Επιλεγμένα πρότζεκτ στα οποία έχει συνεργαστεί: *This is Not My Beautiful House, Political Speeches* (Kunsthalle Athena), *Cady Noland* (Πανεπιστήμιο Rennes2 και FRAC Bretagne), *Pawnshop, e-flux project* (3η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης), *Demo#2, Architecture, Theory, Visual Arts, Design, Performance* (Dynamo project-space). Επίσης, έχει συμμετάσχει σε προγράμματα φιλοξενίας επιμελητών στην Ευρώπη. Το 2020/2021 συμμετείχε στο τρίτο Πρόγραμμα Υποστήριξης Επιμελητών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος της ARTWORKS, ενώ εργάζεται ως επιμελήτρια και σύμβουλος στον οργανισμό Balkan Projects. Από το 2019 είναι συνιδρύτρια της επιμελητικής πρωτοβουλίας miss dialectic.